

PŘEHLED MATURITNÍCH OKRUHŮ K MATURITNÍ ZKOUŠCE Z OBČANSKÉ NAUKY A PRÁVA

Pro obor EKONOMICKÉ LYCEUM

Psychologie jako věda. Charakteristika psychiky

Dějiny psychologie. Předmět psychologie. Odvětví psychologie. Metody výzkumu psychologie. Obecná charakteristika psychiky. Prožívání, chování. Formativní vlivy působící na člověka..

Psychické procesy osobnosti

Psychické procesy – vnímání, myšlení, řeč, IQ, představitivost, fantazie, paměť, vůle.

Psychické stavy osobnosti. Interakce a komunikace

Psychické stavy – pozornost, city. Vědomí a nevědomí. Charakteristika interakce a komunikace. Druhy interakce a komunikace. Komunikace verbální a neverbální. Sociální percepce.

Psychické vlastnosti osobnosti

Pojem osobnost. Struktura osobnosti – aktivačně motivační vlastnosti, schopnosti, temperament, charakter.

Psychologie učení

Charakteristika učení. Teorie učení. Fáze a druhy učení. Činitelé ovlivňující efektivitu učení.

Psychologie práce

Předmět psychologie práce, obory. Objektivní a subjektivní podmínky práce. Únava, režim práce a odpočinku. Vedoucí pracovník.

Vývojová psychologie

Činitelé psychického vývoje. Vývojové mezníky. Charakteristika dětství, dospělosti, stáří.

Sociologie jako věda. Vztah životního prostředí, kultury a člověka

Předmět sociologie. Vznik sociologie. Metody sociologického výzkumu. Druhy životního prostředí, vztah životního prostředí a člověka. Charakteristika kultury. Masová kultura.

Socializace osobnosti

Pojem socializace. Sociální struktura – sociální pozice, status, role. Postoje. Zprostředkovatelé socializace. Sociální stratifikace. Sociální mobilita. Typy stratifikačních systémů.

Sociální útvary

Sociální vztahy – formální a neformální. Sociální skupiny – charakteristika, dělení. Typy spolupráce ve skupinách. Rodina a rodinné vztahy. Národ. Politická strana. Stát.

Stát a národ

Pojem státu. Teorie vzniku státu. Funkce státu. Typy a formy státu. Právní stát. Národ, národní stát.

Právní základy státu

Ústava jako nejvyšší zákon státu. Ústavní vývoj Československa a České republiky. Lidská práva.

Dělba státní moci

Složky státní moci. Státní orgány ČR. Tvorba a schvalování zákonů. Orgány státní správy a samosprávy.

Politika a politické subjekty

Moderní pluralitní demokracie – principy, zásady. Politické strany. Politické ideologie a jejich základní proudy. Politický extremismus. Participace občanů na politickém životě – formy přímé a nepřímé demokracie. Volby v ČR.

Významné mezinárodní organizace

Organizace spojených národů – charakteristika, orgány. Opatření při ohrožení míru. Severoatlantická aliance – charakteristika, orgány. Evropská unie – vznik, principy, cíle, orgány. Začlenění ČR do Evropské unie a jeho důsledky. Další významné mezinárodní organizace

Filozofie

Vznik filozofie a její význam v životě člověka. Vztah filozofie a náboženství. Základní filozofické problémy. Hlavní filozofické disciplíny. Materialistický a idealistický pohled na svět

Etika jako věda

Základní etické pojmy – etika, morálka, mravy. Předmět etiky. Etika 21. století. Základní etické kategorie: štěstí, dobro, zlo, svoboda, odpovědnost, svědomí a mínění druhých, kategorický imperativ, Otázky praktické a sociální etiky – morálka a právo, morálka a politika.

Podstata náboženství

Vznik náboženství. Hlediska hodnocení náboženství. Tradice náboženství. Náboženství v pravěku, ve starověku. Judaismus. Sionismus, antisemitismus.

Světová náboženství

Křesťanství – vznik, zdroje. Bible. Katolictví, pravoslaví, protestantismus. Islám. Další světová náboženství. Sekty.

Občanské právo I - rodinné právo

Zásady a prameny občanského práva, osoby (fyzická osoba).
Rodinné právo - základní pojmy a prameny, manželství (prohlášení snoubenců, zákonné překážky, majetkové vztahy, zánik), rodina a příbuzenstvo, náhradní rodinná a ústavní péče, vyživovací povinnost.

Občanské právo II - právnická osoba, obchodní korporace a živnostenské právo

Právnické osoby - právní osobnost a ustavení, základní rozlišení, působení a jednání za právnické osoby, zrušení, úpadek a insolvenční řízení, typy právnických osob.
Obchodní korporace - základní pojmy a prameny, obchodní společnosti a družstva, podnikání.
Živnostenské právo - základní pojmy a prameny, živnosti.

Občanské právo III - majetková práva

Základní pojmy a rozlišení, předmět majetkových vztahů (věci hmotné a nehmotné).
Absolutní majetkové právo - věcné právo k věcem vlastním, k věcem cizím a dědění majetku.
Relativní majetkové právo - obecná ustanovení o závazcích, závazky z právních jednání a protiprávních jednání.

Pracovní právo

Základní pojmy a prameny, právo na zaměstnání, účastníci pracovněprávních vztahů, vznik pracovní poměr a pracovní smlouva, změny a skončení pracovního poměru, práce konané mimo pracovní poměr, pracovní řád, pracovní doba a dovolená na zotavenou, odměňování práce, BOZP, pracovní podmínky mladistvých a odpovědnost za škodu

Správní právo a právo Evropské unie

Správní právo - základní pojmy a prameny, územní samospráva, obce (působnost, občané obce, orgány), vyšší územní samosprávné celky a správní řízení.
Právo Evropské unie - základní charakteristika EU, pilíře a orgány EU, právo a právní ochrana EU (formy - druhy sekundárního práva, soustavu soudů EU).

Trestní právo a občanské soudní řízení

Trestní právo - základní pojmy a prameny; trestní právo hmotné (trestní čin, trestnost), podmínky trestní odpovědnosti, tresty a ochranná opatření; trestní právo procesní (státní orgány činné v trestním řízení, zásady), průběh trestního řízení, opravné prostředky.
Občanské soudní řízení - základní pojmy a prameny, průběh řízení, opravné prostředky, výkon rozhodnutí.